

**STOP
PATYCIOMS!**

**2024 KOVAS –
SAMONINGUMO
DIDINIMO MENUO
BE PATYCIU**

KAS YRA PATYČIOS?

PATYČIOS – TAI NUOLATINIS FIZINĖS AR PSICHOLOGINĖS JĖGOS PANAUDOJIMAS, SĄMONINGAI SIEKIANČI SUŽEISTI AR ĮSKAUDINTI KITĄ ASMENĮ, KURIS NEGALI SAVĖS APGINTI (OLWEUS, 1993).

PATYČIOS – TAI ĮVAIRUS ELGESYS, KAI VAIKAI ŽEMINA, SKAUDINA VIENI KITUS. TAI GALI BŪTI ERZINIMAS, GAŽDINIMAS, IGNORAVIMAS, PRAVARDŽIAVIMAS, STUMDYMASIS IR KT.

PATYČIOS NĖRA TA PATIRTIS, KURI PADEDA VAIKUI TAPTI TVIRTESNIAM IR UŽSIGRŪDINTI. TYRIMAI RODO, KAD PATYČIOS GALI SUKELTI DAUG ĮVAIRIŲ TRUMPALAIKIŲ IR ILGALAIKIŲ NEIGIAMŲ PADARINIŲ NE TIK VAIKAMS, IŠ KURIŲ TYČIOJAMASI, BET IR TIEMS, KURIE TYČIOJASI AR STEBI PATYČIAS.

PATYČIOS ŽEIDŽIA VAIKUS, KELIA DAUG ĮTAMPOS, TRUKDO UŽSIIMTI KASDIENĖMIS VEIKLOMIS BEI PALIEKA ILGALAIKIŲ PASEKMIŲ.

KAIP PADĒTI PATYČIAS PATIRIANČIAM VAIKUI?

PIRMIAUSIA IŠKLAUSYKITE JĪ

- **PASAKODAMAS APIE PATYČIAS VAIKAS GALI LAIKYTI SAVE SKUNDIKU. BŪTINAI PASAKYKITE JAM, KAD JIS GERAI PADARĒ PAPASAKODAMAS JUMS APIE TAI.**
- **KALBĒKITE SU VAIKU IR BANDYKITE IŠSIAIŠKINTI, KAIP VYKSTA PATYČIOS, KAS TYČIOJASI, KOKIAIS BŪDAIS TYČIOJAMASI, KAIP DAŽNAI.**

BŪKITE ŠALIA.

- **JEI MANOTE, KAD VAIKAS PATIRIA PATYČIAS, BET NEPAVYKSTA PRAKALBINTI VAIKO IR SUŽINOTI, KLAUSKITE MOKYTOJŲ.**
- **LABAI SVARBU, KAD VAIKAS KAM NORS PAPASAKOTŲ APIE PATIRIAMAS PATYČIAS. JEIGU ATSIŠAKO APIE TAI KALBĒTI SU JUMIS, PASIŪLYKITE PASIKALBĒTI SU KUO NORS KITU.**
- **PASAKYKITE, JOG JĪ MYLITE IR STENGSITĒS PADARYTI VISKĄ, KAS ĮMANOMA, KAD JIS JAUSTŲSI SAUGUS.**

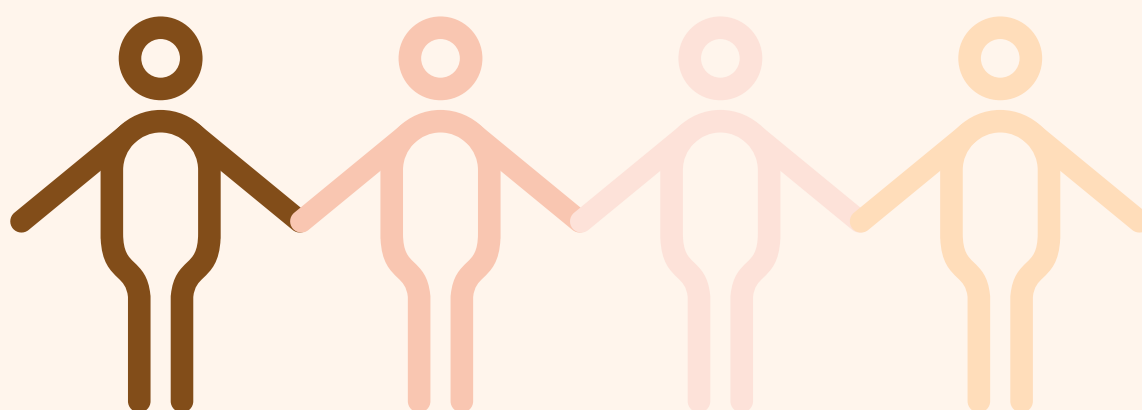

KALBĖKITĖS SU GRUPĖS MOKYTOJOMIS, ĮSTAIGOJE DIRBANČIAIS SPECIALISTAIS. APTARKITE SUSIRŪPINIMĄ DĖL VAIKO PATIRIAMŲ PATYČIŲ GRUPĖJE. BENDRAUDAMI KONKREČIAI IR AIŠKIAI APIBŪDINKITE PROBLEMĄ. GALI BŪTI, KAD ŠAIPOMASI NE TIK IŠ JŪSŲ VAIKO, BET IR IŠ KITŲ. PRISIMINKITE, KAD SUMAŽINTI AR SUSTABDYTI PATYČIAS – NE VIENO ŽMOGAUS JĖGOMS. NORINT VEIKSMINGAI SPRĘSTI ŠIĄ PROBLEMĄ REIKIA, KAD Į TAI AKTYVIAI ĮSITRAUKTŲ PEDAGOGAI, ADMINISTRACIJA, TĖVAI IR VAIKAI.

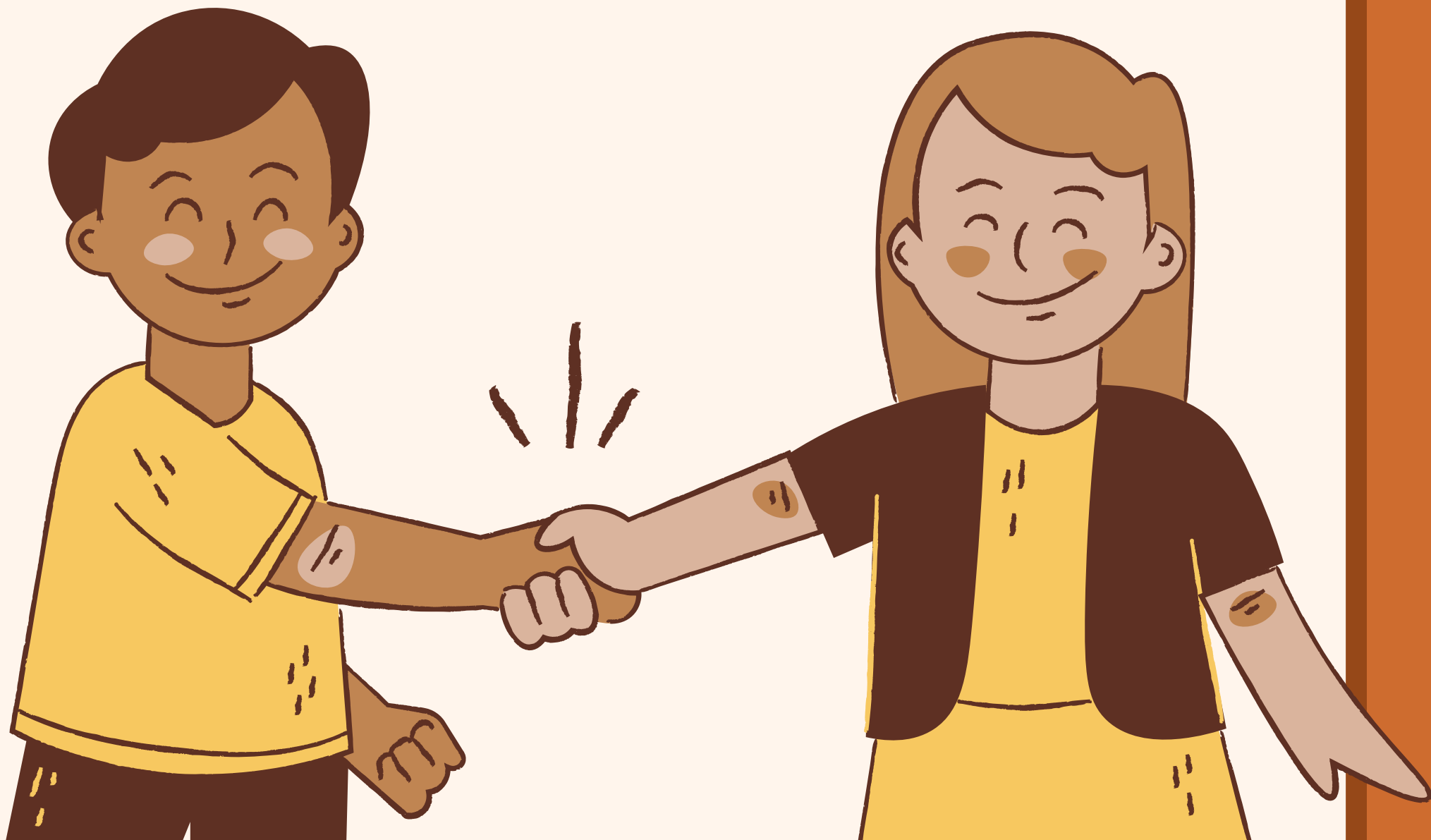

KO NEDARYTI, KAI VAIKAS PATIRIA PATYČIAS?

NEVERTĖTŲ ELGTIS SKUBOTAI, PAVYZDŽIUI, PULTI SUSITIKTI IR PASIKALBĖTI SU BESITYČIOJANČIO VAIKO TĖVAIS. GALI BŪTI, KAD BŪTENT TOKIO ELGESIO JŪSŲ VAIKAS IR BIJO. JIS GALI BAIMINTIS, KAD DĖL TO PATYČIOS TIK DAR LABIAU SUSTIPRĖS. NEPULKITE SAKYTI: ‚NEBŪK SKYSTABLAUZDIS, JUK TAVE TIK ERZINA!‘, ‚VISA TAI PRAEIS‘, ‚TVARKYKIS SU TUO PATS‘. NEMANYKITE, KAD VAIKAS PATS VIENAS SUSITVARKYS SU PATYČIOMIS. JEI JIS PASAKOJA JUMS APIE TAI, KAS VYKSTA, VADINASI, PRAŠO PAGALBOS.

BŪK DRAUGAS – NE SMURTAUTOJAS

**GERUMAS YRA TIKROJI STIPRYBĖ;
STOVĖTI TVIRTAI IR KARTU STOTI
PRIEŠ PATYČIAS!**

Vilniaus m. lopšelio–darželio “Giraitė”
psichologė Šarūnė Dubauskienė ir socialinė
pedagogė Akvilė Jankauskienė